

**UNICEF-ove varne točke
... da bi razumeli in znali pomagati...**

Kaj so UNICEF-ove varne točke?

- **Posebej označeni prostori** (knjigarna, knjižnica, lekarna, pošta, slaščičarna, trgovina, mladinski center ...), kamor se otrok lahko zateče, če potrebuje pomoč.
- **V Varni točki morajo biti prijazni odrasli**, ki jim otrok v čustveni stiski, krizi, težavi lahko zaupa.
- **Pomembno** – da ne pride do stigmatizacije!

Namen UNICEF-ovih varnih točk.

- **PRVA POMOČ**

Takojšnja ustrezna pomoč odraslega otroku, mladostniku v stiski.

- **VARNOST**

Pomiriti čustveno zmedenega in prestrašenega otroka in mu zagotoviti varen prostor.

- **BLIŽNJICA DO STROKOVNE POMOČI**

Pomoč pri reševanju problema, posredovanje uporabnih informacij.

- **VARNE TOČKE KOT „NEFORMALNE ANTENE”**

Če je potrebno, opozoriti na otrokovo stisko ustrezne lokalne akterje.

- **VARNOST „NA ZALOGO”**

Ustvariti ozračje večje varnosti v lokalnem okolju– psihološka podpora.

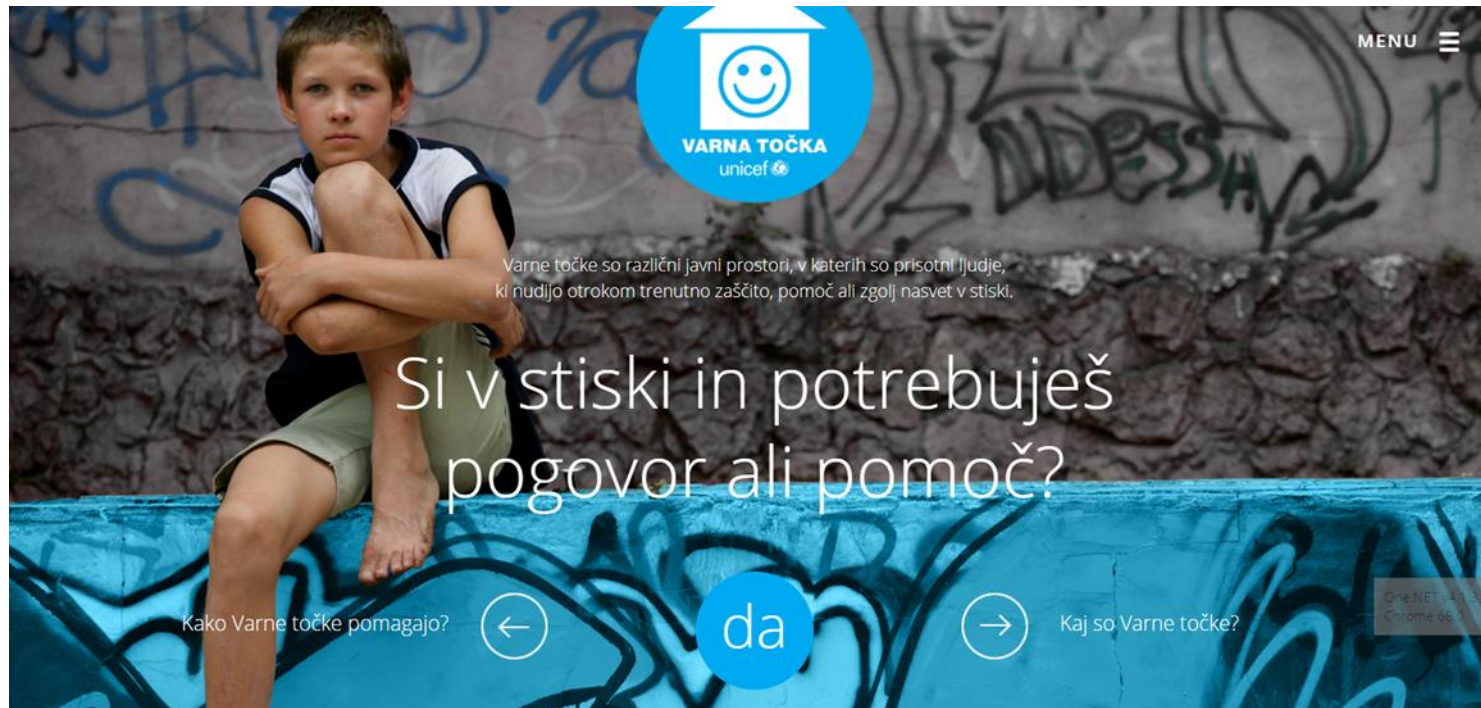
Komu so namenjene?

- **Ciljna skupina** so šolski otroci
- **Otrok mora vedeti za obstoj VT** v kraju, mestu (da se lahko v primeru nevarnosti zateče v najbližjo).
- **Pomembno** – stalno obveščanje in promocija!

Spletna stran.

www.varnetocke.si

Varne točke v številkah.

- Projekt, ki se izvaja po celotni Sloveniji - v **120 krajih**
 - Vseh UNICEF-ovih varnih točk – **1050**
 - Število prostovoljcev vključenih v projekt = **več kot 2050**
 - Lokalne in nacionalne mreže (Lidl, Hofer, A1, Generali, Vulco servisi, policijske uprave NM, MS, LJ, CE, MB, NG, KR)*
- **8** obiskov otrok, ki so se znašli v **resnejših** težavah – posredovanje pristojnih institucij (medvrstniško nasilje, težave v družini, težave v duševnem zdravju)
 - **Vsaj 70** primerov **manjših** težav (izgubljenost, klicanje staršev, obliž na ramo, pogovor, čakanje na prevoz...) – ne beleženje

***ni nujno da je vključena celotna mreža poslovalnic, ponekod s samo posamezne poslovalnice**

Najpogostejši vzroki za obisk

- Medvrstniško nasilje
- Šolske težave – pomoč pri domačih nalogah, učna pomoč
- „Čakalnica“ za prevoz domov
- Pogovor, pohvala in topla beseda
- Težave v domačem okolju, socialne stiske
- „Testiranje terena“
- Netipični: izgubljeni psiček, rojstnodnevna zabava, ljubezenske težave ipd.
- COVID-19 – razbremenilni pogovori in **težave v duševnem zdravju!**

VARNA TOČKA
unicef

Si v stiski? Ti kdo teži?
Poišči ta znak. Poišči pomoč.

Varne točke v tvoji bližini najdeš:

1. Opatov center Ljubljana 01	2. Doma skrbništvo Ljubljana 01	3. Družina Ljubljana 01	4. Pomoč otrokom Ljubljana 01	5. VSA Tlačila Ljubljana 01	6. Opatov center Ljubljana 01	7. Opatov center Ljubljana 01	8. Pomoč otrokom Ljubljana 01	9. Mladinsko svetovalni servis Ljubljana 01	10. Opatov center Ljubljana 01	11. Pomoč otrokom Ljubljana 01	12. Pomoč otrokom Ljubljana 01	13. Pomoč otrokom Ljubljana 01	14. Pomoč otrokom Ljubljana 01	15. Pomoč otrokom Ljubljana 01
----------------------------------	------------------------------------	----------------------------	----------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	--	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

Ko si v težavah, lahko pokličeš:

- ☎ TOM telefon za otroke in mladostnike: 080 12 34
- ☎ Telefon Petra Klepača za otroke z izkušnjo nasilja: 080 15 52
- ☎ SOS telefon za ženske, otroke in žrtve nasilja: 080 11 55
- ☎ Združenje proti spolnemu zlorabljanju: 080 29 80
- ☎ Samoznanj – brezplačni telefon za vse ljudi v stiski: 080 11 13
- ☎ Telefonska številka za nujno pomoč: 112
- ☎ Anonimna številka policije: 080 12 00

Amway AdriaticSlovenica as unicef

Duševno zdravje otrok in mladih (Kako se počutiš?)

Junij 2021: UNICEF Slovenija izvedla raziskavo: samoocena duševnega zdravja otrok in mladih, starih med 10 in 18 let:

- **21 %** otrok ocenjuje svoje **duševno zdravje** kot **slabo** ali **zelo slabo**.
- **60 %** otrok **pogosto** ali **ves čas** čutijo napetost, stres ali pritisk.
- **70 %** otrok je v zadnjem letu **nepojasnjeno** občutilo bolečine v trebuhu, v prsih, motnje spanja, dalj trajajočo žalost. Od tega jih kar **64 %** povezuje zgornje simptome z **duševnim zdravjem**.
- **60 %** otrok je bolj **strah prihodnosti** kot v letih pred epidemijo.
- V zadnjem letu je **50 % otrok** pri sebi opazilo **porast** stresa in anksioznosti.
- Večina svoje stiske rešuje **sami!!**

Vloga Varnih točk?

UNICEF-ova kampanja Kako se počutiš?

„Nikogar ne briga zame“.

„Moj biološki oče je pijan“.

„Nisem okej“.

„Ne znam opisati z besedo, kako se počutim“.

„Nisem evforičen, nisem žalosten, nekako mi je vseeno za vse“.

„Včasih se mi zdi kot da sem pozabil, kako je biti srečen“.

„Pridejo časi, ko enostavno ne zmorem več“.

„Želim umreti“.

„Imam anksioznost in depresijo“.

„Ne spomnim se, kdaj sem se nazadnje zbudila in veselila novega dne“.

„Počutim se ničvrednega“.

„Včasih se mi zdi, kot da ne morem dihati“.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

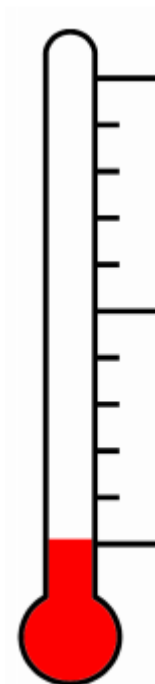
OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS

MENART

Oblike nasilja.

- Fizično,
- psihično,
- spolno,
- ekonomsko.

- Kaznovanje,
- manipuliranje,
- sramotenje,
- ignoriranje,
- šiškanje,
- poniževanje,
- zadiranje,
- nenehne zahteve ...

Vzpostavljanje varnega odnosa in kako z otrokom komunicirati

unicef

za vsakega otroka

Vzpostavljanje varnega odnosa.

- Varne točke – ena od oblik prve pomoči otrokom, v primeru kakršnih koli težav,
- vzpostavitev stika in občutka varnosti skozi zanimanje, odzivnost, nežnost,
- sporočila sprejetosti, potrditve in pripravljenosti pomagati,
- kaj lahko pričakujemo? Zmožljivosti otroka so manjše, kot zmožljivosti najstnika,
- ne glede na starost, otroci potrebujejo varne odnose oz. nekoga, ki ga podpira,
- povezovanje z drugimi odraslimi ali pristojnimi institucijami.

Smernice za pogovor in posredovanje.

1. Otroka **spoštujemo**, smo do njega naravno **prijazni**.
2. Kadar se otrok zateče k nam reagiramo **mirno**, **sprejemajoče**, izrazimo dobrodošlico.
3. Ustvarimo **varen prostor**, kjer otroka spodbudimo, da spregovori.
4. Otrokom nikoli ne obljubimo nekaj, kar bi prekršili (npr. da ne bomo nikomur povedali o nasilju, **razložimo mu**, zakaj bomo (o nasilju) obvestili tudi druge osebe.
5. Zavzamemo držo **»ničelne tolerance« do nasilja** – nobena oblika nasilja ni nikoli, nikjer sprejemljiva.

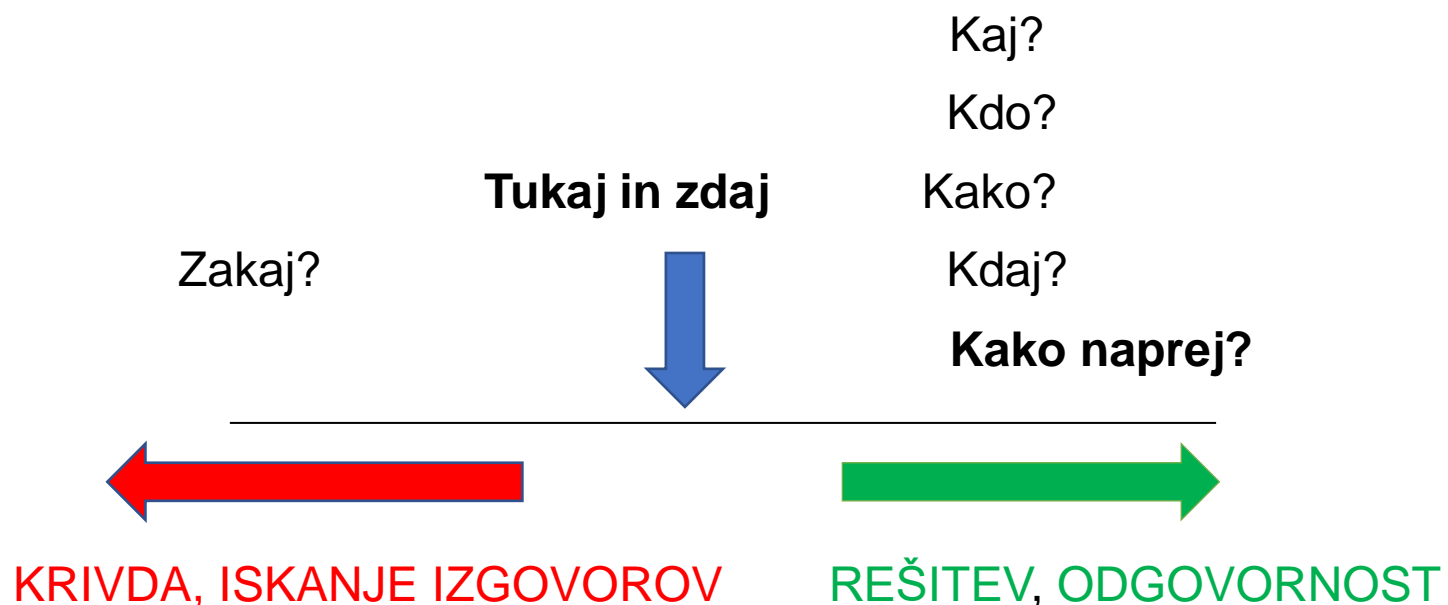
Smernice za pogovor in posredovanje.

6. **Zaščita** otroka nam je na prvem mestu.
7. Za pogovor si **vzamemo čas**.
8. Zagotovimo **varnost njegovih osebnih podatkov**
9. Otroka in njegovo stisko vzamemo **zelo resno**.
10. Otroku **verjamemo**. Ne zaslišujemo, ne sprašujemo na način, ki izraža dvom. Izražamo zanimanje za njegovo situacijo.
11. **Ne moraliziramo** (ne sodimo, kaj je prav in kaj narobe).
12. Poudarimo, da za nasilje **ni odgovoren**.

Smernice za pogovor in posredovanje.

13. Otroka **pohvalimo**, da je o svoji izkušnji/stiski spregovoril. Za to je potrebno ogromno poguma in to izpostavimo.
14. Otroku **povemo, kako bomo ukrepali** in mu razložimo, zakaj je pomembno, da ukrepamo.
15. Otroka spodbujamo, da se **pogovori z odraslimi, ki so zanj pomembni** in ki jim zaupa.
16. Povemo, da smo mu **na voljo** tudi v prihodnje.

Sprašujmo „prava“ vprašanja

„Primerne“ in „neprimerne“ besede

Primerne besede	Neprimerne besede
<ul style="list-style-type: none">- težke stvari (npr. »Včasih se otrokom zgodijo težke stvari.«);- stiska;- strah, jeza, žalost, sram...;- pomoč:- ni prav (npr. »Ni prav, če odrasli ravna na tak način.«);- napaka, zmotiti se;- »Ni mi vseeno zate.«;- »Zanima me, kako se počutiš.«; Λ»Kako ti lahko pomagam?«;- »Če se želiš pogovoriti, sem tukaj zate.«;- »Bi se rad pogovoril o tem?«;- »Ne morem vedeti, kako se počutiš, ampak se spomnim, kako sem se počutila, ko se je meni zgodilo _____.« (Lyles, 2004)	<ul style="list-style-type: none">- grozno;- storilec, osumljenec;- tujke, prispodobe, metafore (npr. „Ljubezen lahko boli.“);- žrtev;- »Ne smeš biti žalosten, jezen.«;- »Ne sme te biti strah.«;- »Vem, kako se počutiš.«;- »Saj boš prebolel.«;- »Lahko si hvaležen, da ni bilo še huje.« <p>(Štirn 2014)</p>

Vaša naloga v Varnih točkah

- Zagotoviti otroku varen prostor
- Omogočiti otroku pogovor, mu prisluhniti
- Znati ustrezno reagirati in poklicati ustrezno institucijo, organizacijo, (glej seznam kontaktnih oseb in institucij)

Koga klicati?

Odvisno, od težave in kdo so akterji v lokalnem okolju:

- Za poškodbe - reševalce (112)
- Za kazniva dejanja policijo (113) ali tožilstvo
- Za šolske težave - vodstvo šole
- Za zlorabe, težave v družini – Center za socialno delo, policijo, Krizni center
- Za učno pomoč – mladinski center, šolo.

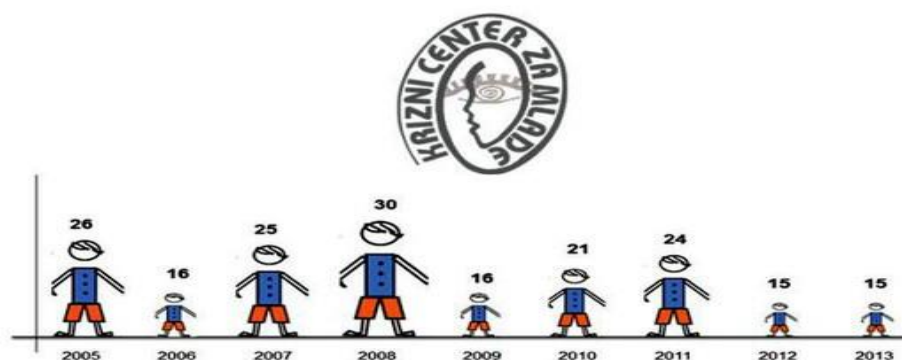

V primeru nasilja velja:

Po zakonu je vsakdo, ki sumi, da je otrok žrtev nasilja, dolžan to prijaviti **centru za socialno delo, policiji** ali **državnemu tožilstvu**, četudi ga zavezuje poklicna molčečnost.

Krizni centri.

- Če otrok ne more ali se boji iti domov, pokličemo **krizni center** za mlade, ki **deluje 24 ur dnevno** in kjer **lahko tudi biva 3 tedne**.
- Tja lahko pride brez najave in strokovni delavci vzpostavijo kontakt z družino oz. potrebnimi institucijami. Namenjeni so otrokom in mladostnikom od 6. do 18. leta.

Število otrok in mladostnikov po spolu v Kriznem centru za mlade v posameznem letu

Lokalni koordinator	Nina Koštomaj	kapljica.ars.vitae.si@gmail.com
Policija – Policijska postaja Ptuj	pp_ptuj.pumb@policija.si	02 780 91 00
Anonimni telefon policije		080 12 00
Center za socialno delo Spodnje Podravje, Enota Ptuj	gpcsd.ptuj@gov.si	02 78 75 600
Zdravstveni dom Ptuj		02 787 15 00
Enota za duševno zdravje otrok in mladostnikov	cdzom@zd-ptuj.si	+386 (0)2 787 14 90
Krizni center za mlade Maribor, CSD Maribor	kcm-mb@gov.si	02 250 26 60 051 324 211
TOM - telefon za otroke in mladostnike v stiski		116 111
Telefon Petra Klepca - telefon za mladostnike in otroke z izkušnjo nasilja		080 15 52
Društvo prijateljev mladine Ptuj	kontakt@dpm-ptuj.si	070 519 241
Ars Vitae (tudi pomoč žrtvam nasilja)	drustvo@arsvitae.si	031 519 902
Dnevni center za otroke in mladostnike	dnevnicecenter@arsvitae.si	070 799 750
UNICEF Slovenija - Aida Hajdarević	aida.hajdarevic@unicef.si	031 510 200

**Hvala,
da soustvarjate
mesto po meri otrok**

